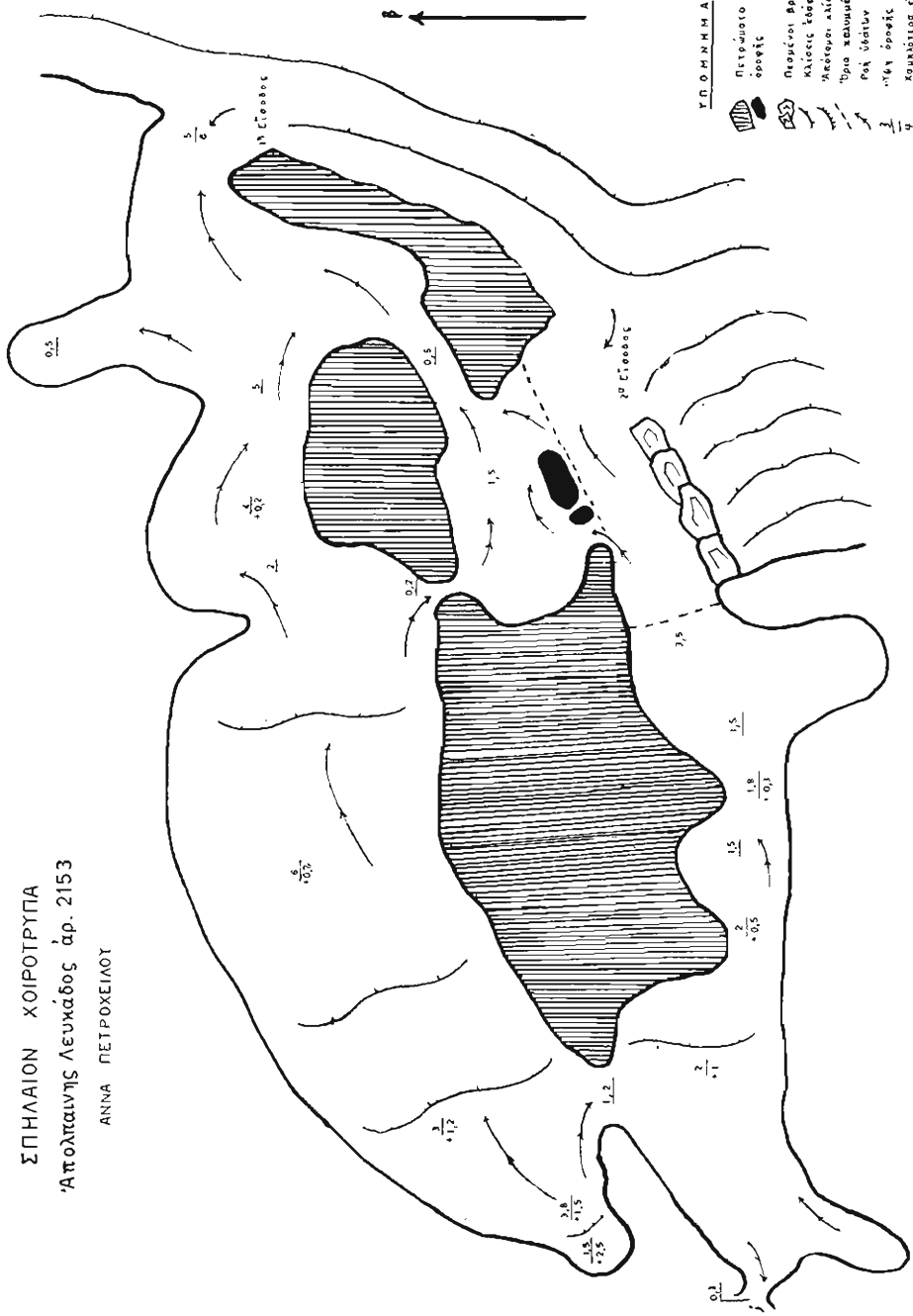

ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΧΟΪΡΟΤΡΥΠΑ
 Ἀπολιπταίνης Λευκάδος ἄρ. 2153

ΑΝΝΑ ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

ΥΠΟΜΗΜΑ

- Πιστώδιο μέσο-εργής
- Πιστώδιο θόρυγο
- Κλίση τόπου
- Πυκνότητα αλάτων
- Όρα κλυμμένου χώρου
- Ροή ύδατος
- Μεθ' εργής
- Καλύτερα είσοδου
- Χειρότερα είσοδου

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΑΠΟΛΠΑΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Ἰπὸ Ἄννας Πετροχείλου

Σπήλαιον Χοιρότρυπα

Τὸ σπήλαιον Χοιρότρυπα Ἀπολπαίνης Λευκάδος θρίσκειται στὴν περριοχὴ Καλλιγιόνι, στὰ ΝΔ τῆς Λευκάδος σὲ ἀπόσταση 4 χιλμ. περίπου καὶ σὲ ὕψος 20 μ. περίπου ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσης.

Τὸ χωριὸν Ἀπόλπαινα συνδέεται μὲ τὴν Λευκάδα μὲ ἀμαξιτὸ δρόμον. Ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν ἀστική συγκοινωνία πρὸς Βασιλικὴ τέσσαρις φορές τὴν ἡμέρα:

Ἡ κυρία εἴσοδος τοῦ σπηλαίου Χοιρότρυπα δεξιὰ καὶ ἡ δεύτερη ἀριστερά.

Φωτ. Ἄννας Πετροχείλου

6.45', 11.13' καὶ 15.30'. Ἡ στάση Καλλιγιόνι θρίσκειται πολὺ κοντὰ στὴν εἴσοδο τοῦ σπηλαίου.

Τὸ σπήλαιον εἶναι γνωστὸ ἀπὸ πολλὰ χρόνια σὲ ὄλους τοὺς κατοίκους τῆς περριοχῆς, γιατί στὸν πόλεμον τοῦ 1940—41 τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν κατοίκων τῆς Λευκάδος στεγάστηκε μέσα σ' αὐτό.

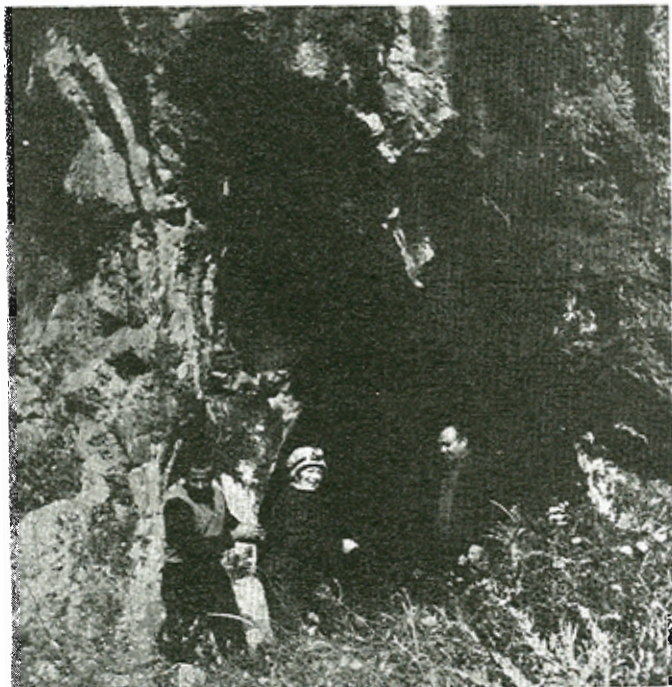
Θεωρεῖται τὸ μεγαλύτερον σπήλαιον τοῦ νησιοῦ μὲ ἐξοδον πρὸς τὸ χωριὸν Καλλιγιόνι πού θρίσκειται στὴν Δυτικὴ Λευκάδα σὲ ἀπόσταση 3 χιλμ. Κανείς, ὅμως, μέχρι σήμερον δὲν τὸ ἐξερεύνησε γιὰ νὰ θεβαιώσῃ τὸν θρύλον. Μέσα στὸ σπήλαιον ἔχουν θρεθῆ λαίψαινα νεολιθικοῦ πολιτισμοῦ.

Κατά τὸ 7ο Συνέδριο τοῦ Διεθνoῦς Φιλικοῦ Φολκλoρικοῦ Ὁργανισμοῦ, ποῦ γίνηκε στὴν Λευκάδα τὸν Μάιο τοῦ 1966 τὴν ΕΣΣΕ ἀντιπροσώπευσε ἡ γράφουσα καὶ ὁ κ. Ε. Ἡλιόπουλος. Μὲ τὴν εὐκαιρία ἡ γράφουσα πραγματοποιοῖησε σπηλαιολογικὲς ἔρευνες στὴν παρoυχή Ἀπολλοπαίνης καὶ Ἀγ. Ἰωάννου Λευκάδας.

Ἡ παρoυχή τοῦ σπηλαίου εἶναι ἀνηφορική καὶ σκεπάζεται ἀπὸ ἐληές. Τὸ σπήλαιο ἔχει ἰδὸ εἰσόδους. Ἡ κυρία εἰσόδός του, σὲ σχῆμα γοτθικό, ὕψους 5×3 μ. βλέπει πρὸς τὰ ἀνατολικά καὶ ἡ δευτέρα ὕψους $1,8 \times 1,5$ μ. βλέπει πρὸς τὸν νότο.

Ὁ πρῶτος θάλαμος εἶναι ἐπίπεδος καὶ ἔχει διαστάσεις στὸ κέντρο του $10 \times 10 \times 5$ μ. Στὴ βάση τοῦ ἀριστεροῦ του τοῖχου ἀνοίγεται σήραγγα μὲ στόμισο πλάτους $1 \times 0,50$ μ. κλεισμένο μὲ πέτρας, ποῦ ἄδηγεῖ στὸν τελευταῖο (πέμπτο) θάλαμο τοῦ σπηλαίου.

Ὁ δεύτερος θάλαμος μὲ σχῆμα θρεπανικοῦ ἔχει διαστάσεις $6 \times 4 \times 4$ μ. Στὸ

Ἡ κυρία εἰσόδος τοῦ σπηλαίου Χοιρότρυπα.

Φωτ. Ἀννας Πετροχείλου

τέλος τοῦ ἀριστεροῦ του τοῖχου, στὴ βάση, ὑπάρχει τρύπα μὲ διαστάσεις πλάτους $0,4 \times 0,2$ μ., ποῦ ἄδηγεῖ καὶ αὐτὴ στὸν τελευταῖο θάλαμο τοῦ σπηλαίου.

Ἀκολουθεῖ ὁ τρίτος καὶ μεγαλύτερος θάλαμος τοῦ σπηλαίου μὲ διαστάσεις $19 \times 7 \times 6$ μ. στὸ κέντρο του, ἐνῶ στὸ τέλος του καταλήγει ἀνηφορικά σὲ πλάτος $1,5 \times 1,5$ μ.

Τέσσερα μέτρα πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος του στὴν βάση τοῦ ἀριστεροῦ του τοῖχου, ὑπάρχει ἀνοίγμα μὲ πλάτος $1,30 \times 1,20$ ποῦ τὸν συνδέει μὲ τὸν τέταρτο θάλαμο μὲ διαστάσεις $8,5 \times 4 \times 2$ μ.

Στήν βάση του δυτικού τοίχου του 4ου θαλάμου υπάρχει στέμιο πλάτους 0,70 X 0,30 μ. γεμάτο φερτά υλικά (πέτρες, χάρματα), σε ύδαρη κατάσταση, που αν αφαιρεθούν είναι πιθανό να αποκαλυφθούν και άλλα μνημεία του σπηλαιού. Είναι, όμως, άπιθανό να φτάγη το σπήλαιο μέχρι το χωριό Καλαμίτσι, όπως θέλει ο θρύλος. Μέρος από αυτά τα υλικά έχει αφαιρεθεί, ίσως για την ανακάλυψη... θησαυρού.

Από τον 4ο θάλαμο προς τα ανατολικά αρχίζει διάδρομος που καταλήγει στην δεύτερη είσοδο. Ο διάδρομος αυτός έχει διαστάσεις: μήκος 17 μ., πλάτος από 1,5—3, ύψος 1,5—3,5 μ. ως τα 9 μ. Από το σημείο αυτό ως το τέλος του ο διάδρομος συνεχίζει ανοικτός σ' όλο το δεξιό τμήμα του τοίχου του, αρχίζοντας από ύψος 1,50 μ. για να καταλήξει στα 0,50 μ. ως την δεύτερη είσοδο.

Ο άριστερός τοίχος αυτού του κομματιού του διαδρόμου έχει δυο μικρά ανοίγματα στην αρχή και ένα μεγάλο στο τέλος, που οδηγούν στο 5ο και τελευταίο θάλαμο του σπηλαιού με διαστάσεις 6 X 4 X 1,5 μ. όπου καταλήγουν και οι δυο χαμηλές διαβάσεις του πρώτου και του δεύτερου θαλάμου που αναφέραμε.

Σπηλαιογένεσις

Το σπήλαιο, που έχει χρησιμοποιηθή για πολλά χρόνια σαν σταύλος, δεν έχει

Σχισμή σε γοτθικό σχήμα στην όροφή του δεύτερου θαλάμου.

Φωτ. "Αν. Πετροχείλου

σταλακτινικό διάκοσμο και μόνον στο τέλος του τρίτου και του τετάρτου θαλάμου υπάρχει στον τοίχο ύποτυπώδης σταλακτινικός διάκοσμος.

Το σπήλαιο είναι διανοιγμένο σε ασβεστόλιθο από διάβρωση και πίεση. Η

ἀρχή ἔγινε ἀπὸ τὴν ὄροφὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ τρίτου θαλάμου. Ἡ χαρακτηριστικὴ σχισμὴ τῆς ὄροφης τοῦ τρίτου, δευτέρου καὶ πρώτου θαλάμου καὶ τὸ γοτθικὸ σχῆμα τῆς, μαρτυροῦν τὴν πρώτην διαθρωπικὴν ἐνέργειαν τοῦ νεοῦ.

Ἡ διάνοιξη συνεχίστηκε ἀπὸ τὸν τέταρτο θάλαμο πρὸς τὴν δευτέραν εἴσοδον. Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ πάνω θράχος εἶχε μικρὸ μὲν πάχος, ἀλλὰ ἦταν συμπαγῆς, παρέμεινε μέχρι σήμερον, κατέπεσε ὅμως, ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ σαθρὸ τμήμα τοῦ θεξιοῦ τοῦ χροῦ τοῦ διαδρόμου, πού βρισκόνταν πρὸς τὸ τέλος του.

Διαστάσεις τοῦ σπηλαίου. Θερμοκρασία · Ὑγρασία.

Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται ἀπὸ ΒΑΑ πρὸς ΝΔΔ. Ἔχει συνολικὰ γνωστὸ μῆκος 36 μ. μὲ μῆκος διαδρόμων 60 μ. π. Εἶναι ἀνηφορικὸ μὲ διαφορὰ ὕψους ἀπὸ τὴν εἴσοδον 2,5 μ. Καταλαμβάνει ἔκτασιν 300 τ.μ.

Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπηλαίου κατὰ τὴν 21η Μαΐου ἦταν 19° Κελσίου καὶ ἡ ὑγρασία 70°.

Τουρισμὸς

Τὸ σπήλαιον Χωροτρόπια Ἀπαλαίνης Λευκάδας δὲν σπερεῖται μεγέθους, οὔτε ἱστορίας, γιατί στίς ἀνασκαφὰς πού ἔκανε πρὶν 30 χρόνια ὁ Κων. Κοντογιώργης βρῆκε λυχνάρια καὶ ἀγγεῖα σὲ διάφορα μεγέθη. Δὲν ἔχει, ὅμως, κανένα διάκοσμον, πού θεωρεῖται ἀπαραίτητος γιὰ τουριστικὰ σπήλαινα. Ἄν ἀφαιρεθοῦν τὰ φερτὰ ὑλικά στήν ἔσοχὴ τοῦ 4ου θαλάμου καὶ ἀποκαλυφθοῦν καὶ ἄλλα διαμερίσματα, τότε θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τουριστικὴ ἀξιοποίησίν του, γιατί θὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν γραφικὴν περιοχὴ καὶ τίς θερινὰς ἔγναταστάσεις στήν ἀκτὴ τοῦ ὄρου Ἀγίου Ἰωάννου Λευκάδας.

Σπήλαιον Ἀσβότροπια ἢ Σκλυφὰ τρύπα Φρυνίου ἄρ. 2102.

Βρίσκεται στὸ χεῖμα τοῦ Ἡλίου Κότσιφα πρὸς Δ. τῆς Λευκάδας καὶ σὲ ἀπόστασιν 5 χλμ. περίπου, σὲ ὕψος 60 μ.π. πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θάλασσης. Ὑπάγεται στήν Κοινότητα Φρυνίου Λευκάδας.

Τὸ Φρόνιον ἐξυπηρετεῖται συγκοινωνιακὰ ἀπὸ τὴν Λευκάδα μὲ τὰ λεωφορεῖα πρὸς τὴν Βασιλική, γιὰ τὸ σπήλαιον, ὅμως, πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ κανεὶς μὴ διακλάδωσιν καρποδρόμου καὶ ἕνα πολὺ ἀνηφορικὸ μονοπάτι ὡς τὴν δυσκολοδιάκριτην εἴσοδον του.

Τὸ σπήλαιον Ἀσβότροπια ἦταν γνωστὸ ἀπὸ πολλοὺς ἀρχαίους χρόνους καὶ χρησιμοποιήθηκε ὡς τόπος λατρείας, πιθανόν τῶν Νυμφῶν. Πρὶν ἀπὸ χρόνια ἐρασιτέχνες ἀρχαιολόγοι ἀπὸ τὴν Λευκάδα, ἐξερευνόντας τὸ σπήλαιον βρῆκαν ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα. Ἀργότερα ὁ καθηγητὴς κ. Κοντομίχας καὶ ὁ ἀρχαιοφύλακας Γ. Παρίσης (1953) βρῆκαν σ' αὐτὸ πολλὰ ἀγγεῖα καὶ μικρὰ ἀγάλματα θεοτήτων Δωρικῆς καὶ Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, πού ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ἀνήκει στήν θεὰ Ἥρα. Τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου μᾶς ὑπέδειξε ὁ νεαρὸς κάτοικος τοῦ Φρυνίου Θύμιος Δ. Μπακόλας.

Στὴν ἐξερεύνησιν πού ἔγινε ἀπὸ τὴν γράφουσα στίς 22.5.66 μὲ τὴν βοήθειαν ἐπ' ἀμοιβῇ τοῦ Σ. Κατσανᾶ καὶ Σ. Χαλκιά, βρεθῆκαν στὸ σπήλαιον θραύσματα ἀπὸ ἀγγεῖα καὶ τοῦβλα. Ἐπίσης βρεθῆκαν ἕνα φτιάρι καὶ μιὰ ἀξίνα σὲ ἀρίστη κατά-

σταση και καινούργιασκαμμένο κομμάτι στον τελευταίο θάλαμο. Οί έρευρες όπως αποδείχτηκε για θησαυρό ή για αρχαιολογικά ευρήματα συνεχίζονται από αρχαιοκαπήλους, που καταστρέφουν έτσι τὰ σπήλαια και τὰ λείψανα που είναι πιθανόν να υπάρχουν.

Τὸ σπήλαιο καὶ ἡ περιοχή του.

Ἡ περιοχή τοῦ σπηλαίου εἶναι πολὺ ἀνηφορική καὶ σκεπάζεται ἀπὸ ἄγρια δασική βλάστηση. Ἡ εἴσοδός του εἶναι ἓνα ιστόμιο πλάτους $1 \times 0,6$ μ. Ἔξω ἀπὸ

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου Ἀσβότρυπα.

Φωτ. Ἄν. Πετροχείλου

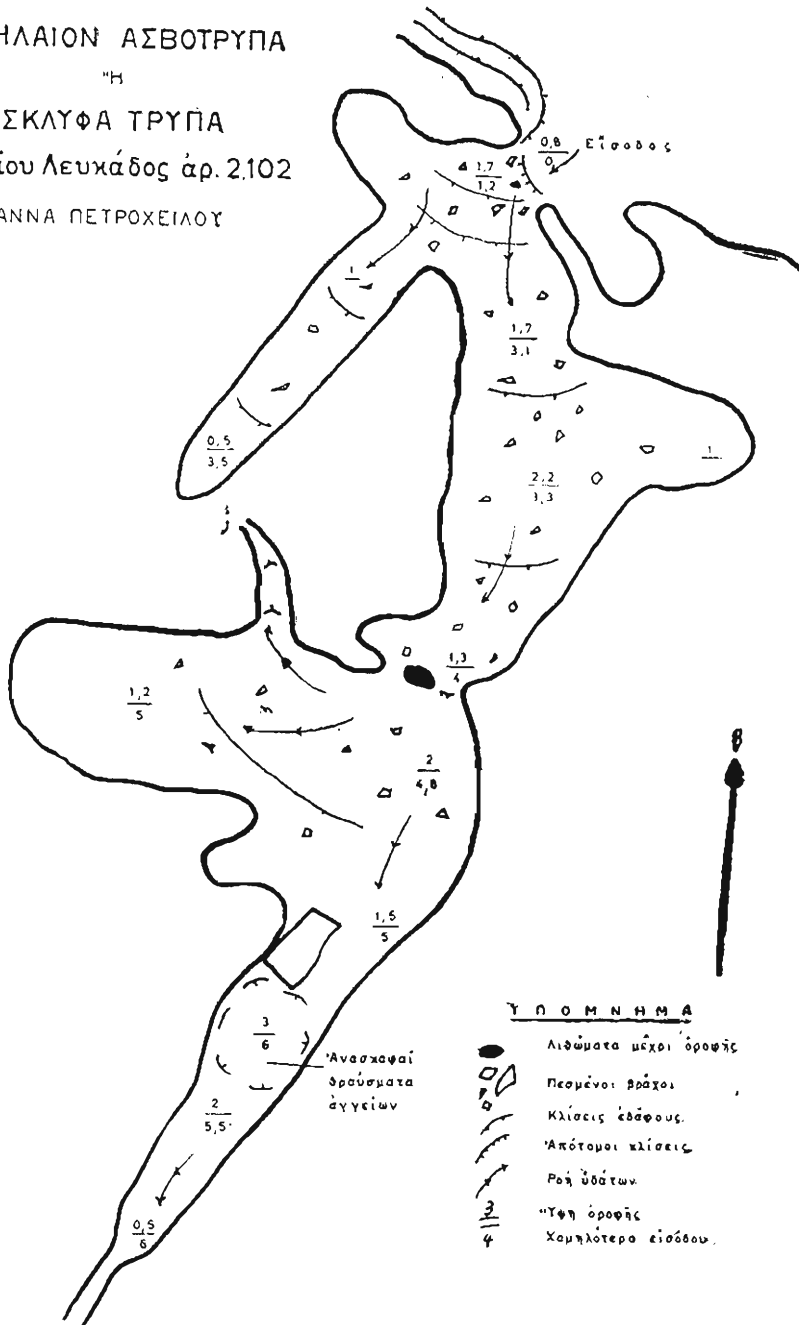
τὴν εἴσοδο στὰ ἀριστερὰ της, ὑπάρχει ἓνα μικρὸ κοίλωμα, πὸν μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξὴ παλιότερα καὶ ἄλλου τμήματος τοῦ σπηλαίου πὸν κατέπεσε.

Μὲ ἀπότομη κατάβαση $1,2$ μ. ἀρχίζει ὁ πρῶτος θάλαμος μὲ διαστάσεις μήκους $3 \times 6,5 \times 1,7$, πὸν τὸ δάπεδό του καλύπτεται ἀπὸ κυλισμένες πέτρες.

Ἀπὸ τὸν πρῶτο θάλαμο ἀρχίζουν δύο κοιλοτήτες. Ἡ δεξιὰ εἶναι ἓν εἶδος ὄχθεοῦ καταφρακτοῦ μὲ μήκος $7 \times 1,5 \times 1-0,5$. Ἡ ἀριστερὴ συνεχίζεται στὸ κύριο σπήλαιο.

Ἀκολουθεῖ ὁ δεῦτερος θάλαμος διαστάσεων μήκους $7,5 \times 6$ στὴν ἀρχή, πὸν καταλήγει στὸ τέλος σὲ διάβαση πλάτους $0,5 \times$ ὕψους 1 μ. Ἡ ὄροφή τοῦ θαλάμου ἔχει ὕψος ἀπὸ $1,2 \times 3$ μ.

ΣΠΗΛΛΙΟΝ ΑΣΒΟΤΡΥΠΑ
 "Η
 ΣΚΛΥΦΑ ΤΡΥΠΑ
 Φρυνίου Λευκάδος αρ. 2.102
 ANNA ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

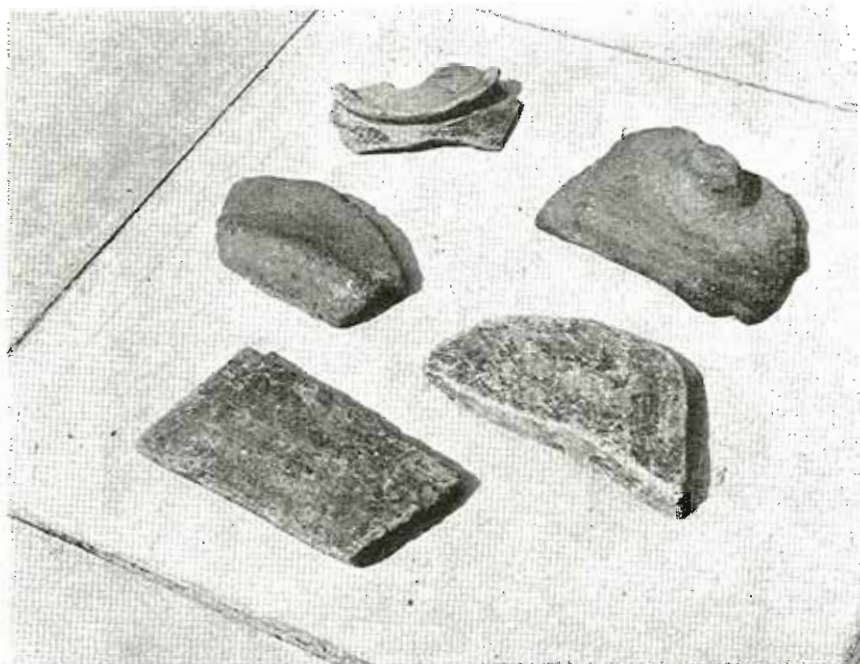
Ἡ μικρὴ διάβαση ὁδηγεῖ στὸν τρίτο θάλαμο διαστάσεων στὸ κέντρο τοῦ 5 X 10 X 1,2 — 2 μ. Στὸ τέλος τοῦ ἀριστεροῦ τοῖχου αὐτοῦ τοῦ θαλάμου διανοίγεται διάδρομος μῆκους 8 X 2 X 2.

Στὴν ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ διαδρόμου ἔγιναν τελευταῖα ἀνασκευές καὶ τὰ ἐργαλεῖα τῶν ἀγνώστων ποὺ ἀσχολήθηκαν σ' αὐτὲς (φιτῆρι, ἀξίνα, μπουκάλι: γιὰ νερό, στήλη γλυκτρικοῦ φανοῦ) βρέθηκαν στὸν τρίτο θάλαμο.

Ὁ διάκοσμος τοῦ σπηλαίου εἶναι πολὺ φτωχός. Ὅλο τοῦ τοῦ δάπεδο σκεπάζεται ἀπὸ πέτρες ποὺ κατὰ πᾶσα πιθανότητα προέρχονται ἀπὸ ἀνασκευές.

Σπηλαιογένεση.

Τὸ σπήλαιο εἶναι διανοιγμένο σὲ ἀσβεστόλιθο ἀπὸ διάβρωση. Ἡ διάνοιξή του ἄρχισε ἀπὸ τὴν εἴσοδο καὶ συνέχισε πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ του. Τὰ νερά διωχτε-

Θραύσματα ἀγγείων καὶ τούβλων ποὺ βρέθηκαν στὸ σπήλαιο Ἀσβότρυπα.

Φωτ. Ἄν. Πετρογεῖλου

τήκαν σὲ θαψύστατα αερώματα, ἀπὸ τὸν δεξιὸ ὀχετὸ τοῦ πρώτου θαλάμου καὶ ἀπὸ τοὺς δύο ὀχετοὺς τοῦ τρίτου θαλάμου, ποὺ εἰσάγονται ὁ ἕνας στὴν ἀρχὴ δεξιὰ καὶ ὁ ἄλλος στὸ τέλος τοῦ διαδρόμου (τελευταῖο σημεῖο τοῦ σπηλαίου).

Διαστάσεις τοῦ σπηλαίου - Θερμοκρασία - Ὑγρασία - Τουρισμός.

Τὸ σπήλαιο Ἀσβεστότρυπα ἐκτείνεται ἀπὸ ΒΑ πρὸς ΝΔ. Ἔχει συνολικὸ μῆκος 26 μ. Εἶναι κατηφορικὸ μὲ διάφορα βάθους ἀπὸ τὴν εἴσοδο 5 μ. Καταλαμβάνει: 114 τ.μ.

Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπήλαιου τὴν ἡμέρα τῆς ἐξερεύνησης ἦταν 17° Κελσίου ἢ ὑγρασία 85°.

Τὸ σπήλαιο ἔχει ἀξιόλογη ἀρχαιολογικὴ ἀξία, μειονεκτεῖ, ὅμως, ἀπὸ τὴν ἄποψι τοῦ διακόσμου, ὅπως ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψὴ τοῦ μεγέθους.

Σπήλαιο Σταυροῦ Ἁγίου Ἰωάννου Λευκάδας

Βρίσκεται στὴν νότια ἀκτὴ τοῦ ὄρους Ἁγίου Ἰωάννου Λευκάδας κοντὰ στοῦ χεῖμα τοῦ Ἁγ. Σταύρου, σὲ ἀπόσταση 5 χλμ. περίπου δυτικὰ ἀπὸ τὴν πόλη, σὲ ὕψος 1 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας.

Ἡ προσπέλασή του γίνεται μὲ ἀμαξιτὸ χωματόδρομο σὲ μετρία κατάσταση, ὡς τὸ χεῖμα τοῦ Σταύρου καὶ σπερεῖται δυστυχῶς συγκοινωνίας.

Ἱστορικὸ

Τὸ σπήλαιο εἶναι γνωστὸ μόνον στοὺς γύρω κατοίκους. Κατὰ πληροφορίες τοῦ

Ἐξοδος σπηλαίου Σταυροῦ Ἁγ. Ἰωάννου

Φωτ. Ἄν. Πετροχείλου

Α. Σταύρου, τὸ σπήλαιο ἔχει διανοιχθεῖ τεχνιτὰ στὸν προηγηθέντα σαρκώσιμο πόλεμο γιὰ τὴν τοποθέτηση πυραμαχικῶν. Ἡ ἐξερεύνησή του ὅμως τοῦ ἔγινε τὸν Μάιο 1966 ἀπὸ τὴν γράφουσα μὲ βοηθοὺς τοὺς Σ. Κατσούνα καὶ Ε. Χαλκιά, μὲ ἀμοιβή, διαπίστωσε πὺς μόνον ἡ πρώτη γαλαρία ἔχει διευρυθῆ, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐπόμενες —συνέχεια τῆς πρώτης μὲ ἄλλη κατεύθυνση, εἶναι φυσικὰ διακοιγμένες.

Ἀποτελεῖται ἀπὸ μιά γαλαρία μὲ τρεῖς κατευθύνσεις. Ἡ πρώτη πρὸς Ν. ἔχει διαστάσεις μῆκος 8 X 1 X 0,5 διευρυμένη τεχνιτὰ. Ἡ δευτέρα πρὸς Δ. ἔχει μῆκος 8 X 1,2 X 3,5. Τὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι διάκλαση μὲ σταλακτιτικὸ ὕλικὸ στοὺς τοί-

χους της, όπως επίσης και η τρίτη, που εκτείνεται προς Β. με το ίδιο πλάτος και ύψος και σταλακτιτικό διάκασμο στους τοίχους.

Σπηλαιογένεση

Το σπήλαιο διανοίχτηκε από τα νερά, που προήλθαν από την διάλυση και διαφύγαν ανοίγοντας το τούνελ προς την έξοδο. Ένα μέρος όμως απ' αυτά, διέφυγε και από το τελευταίο σημείο της τρίτης γαλαρίας σε χαμηλότερα στρώματα.

Σπήλαιο Σταύραϊνας 'Αγίου 'Ιωάννου Λευκάδας. όρ. 3507

Βρίσκεται στην Νότια άκμή του όρους του 'Αγίου 'Ιωάννου Λευκάδας, 20 μ.

Η τοποθεσία της εισόδου του σπηλαίου Σταύραϊνας.

Φωτ. 'Αν. Πετροχειλίου

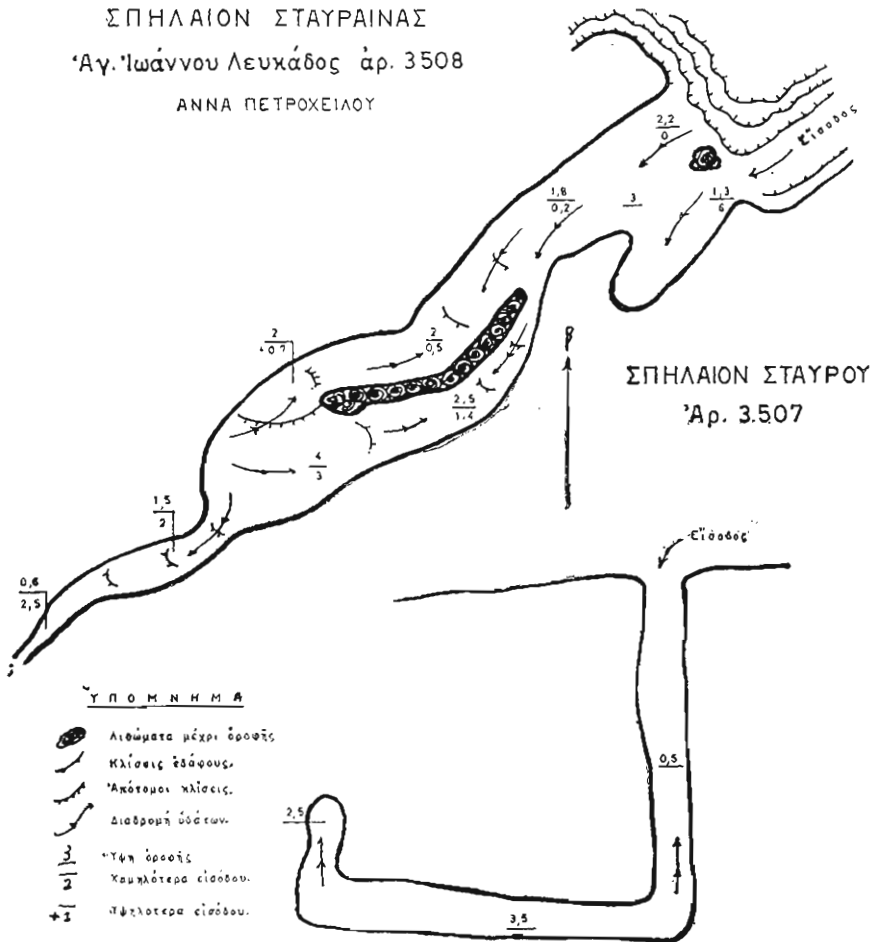
κάπου δεξιότερα από το σπήλαιο Σταύρου σε ύψος 12 μ.π. επάνω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Το σπήλαιο είναι γνωστό μόνον στους γύρω κατοίκους. Υπαδείχθηκε από το ζευγος Σταύρου Α. Η εξερεύνησή του έγινε τον Μάιο του 1966 από την ομάδα με την βοήθεια των Σ. Κατσούνα και Ε. Χαλκιᾶ, με άρμολή.

Το σπήλαιο και η περιοχή του

Το σπήλαιο βρίσκεται σε κάθετη πλαγιά από ανώμαλο ασβεστόλιθο και πυκνή

ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΣΤΑΥΡΑΙΝΑΣ
 'Αγ. Ιωάννου Λευκάδος αρ. 3508
 ANNA ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

βλάστηση από άγριους θάμνους. Ἡ βάση τοῦ βράχου ἀρχίζει 2 μέτρα ψηλότερα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας, πὺν ἀπέχει ἀπ' αὐτὴ γύρω στὰ 20 μ. ὄλο ἀμμουδιά.

Ἡ εἴσοδος τοῦ βλέπει πρὸς τὰ ΒΑ. Ἔχει σχῆμα ἀψιδωτὸ πὺν χωρίζεται στὰ δύο μὲ κολῶνα σὲ διαστάσεις πλ. 3 X ὕψος δεξιὰ 2,2 καὶ ἀριστερὰ 1,3.

Ὁ πρῶτος θάλαμος ἐπίπεδος καὶ πλουσιώτατα στολισμένος μὲ μεγάλους καὶ πυκνοὺς σταλακτίτες καὶ τοίχους σκεπασμένους μὲ σταλακτωτική ὕλη, πὺν θυσιχῶς τοὺς ἔχουν καταστρέψει ἀρκετὰ, ἔχει διαστάσεις 3 X 3,5 X 2,5. Ἀκολουθεῖ

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου Σταύραιναις Ἀγ. Ἰωάννου Λευκάδος.

Φωτ. Ἀννας Πετροχείλου

διαδρόμος μήκους 8 X 1,5 X 2 μ. Στὰ 2 μ. στὸ ἀριστερὸ τοῖχο τοῦ διαδρόμου, διανοίγεται τούνηλ παράλληλο μὲ εἴσοδο διαστάσεων 0,50 X 0,60.

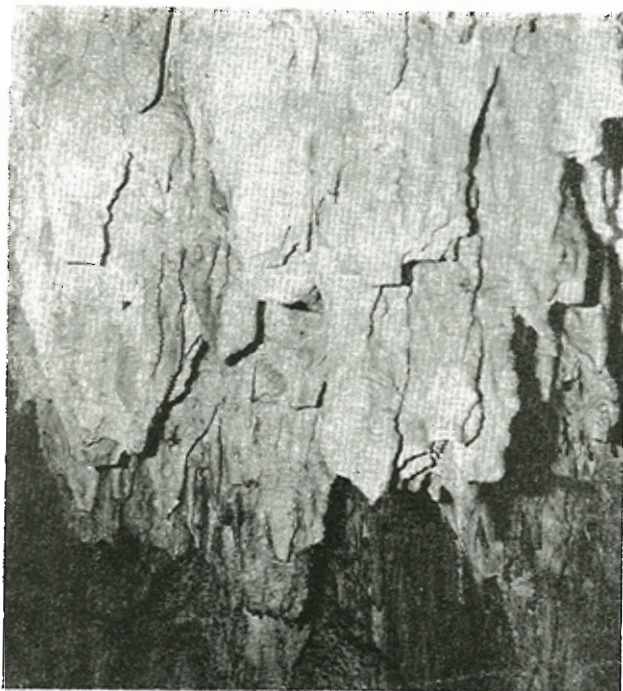
Μὲ ἀπόσταση ἀνάβαση 1,2 ἀρχίζει ὁ τελευταῖος θάλαμος τοῦ σπηλαίου μὲ διαστάσεις 3,5 X 3 X 2,5 ὕψος ὀροφῆς, σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, γινατὶ ἓνα μέτρο ἀριστερὰ ὁ θάλαμος βαθιάγει ἀπόσταμα δύο μέτρα σχηματίζοντας ἐξώστη ἀπὸ σημεῖο πὺν βρισκόμαστε. Ἡ ὀροφή του στὸ χαμηλότερο σημεῖο ἔχει ὕψος 4 μ. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ τελευταίου θαλάμου, στὴν βάση τοῦ τοίχου διανοίγεται κατηφορικὸ τούνηλ μήκους 6 μ. μὲ πλάτος στὴν ἀρχὴ 1 μ. X 1,5 καὶ στὸ τέλος 0,50 X 0,50 μ.

Πρὸς τὴν ἀντίθετη πλευρὰ τοῦ τούνηλ, —πρὸς τὴν ἐξοδο— ἀνοίγμα πλάτους 1,3 X 2 μ. συνδέεται μὲ τὸ παράλληλο τούνηλ τοῦ διαδρόμου, πὺν εἶναι στὴν ἀρχὴ κατηφορικὸ καὶ στὸ τέλος ἀνηφορικὸ. Ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ τμήμα τοῦ σπηλαίου εἶναι πλουσιώτατα στολισμένο μὲ μεγάλους καὶ ὄμορφους σταλακτίτες.

Σπηλαιογένεση

Τὸ σπήλαιο διαμορφώθηκε σὲ ἀσβεστόλιθο ἀπὸ διάθρωση. Ἡ ἀρχὴ τῆς διάνοιξης ἔγινε ἀπὸ τὴν εἴσοδο πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἀπὸ τὸν τελευταῖο θάλαμο κατακόρυφα — εὐδὸς κατὰ νότον.

Ἀπὸ τὴν εἴσοδο διαμορφώθηκε ὁ πρῶτος θάλαμος τὸ παράλληλο τούννελ ὡς τὸ χαμηλότερό του σημεῖο. Ἀπὸ τὸν τελευταῖο θάλαμο διαμορφώθηκε τὸ τελευταῖο ση-

Ὁ πρῶτος θάλαμος τοῦ σπηλαίου Σταύρυνας.

Φωτ. Ἄννας Πετροχειλοῦ.

μεῖο τοῦ παράλληλου τούννελ, ἔτι καὶ τὸ κατηφορικὸ τούννελ ποῦ βρίσκεται στὸ τελευταῖο σημεῖο τοῦ σπηλαίου. Τὰ νερά διέφυγαν σὲ χαμηλότερα στρώματα ἀπὸ τὰ ἴδια τούννελ.

Διαστάσεις τοῦ σπηλαίου - Θερμοκρασία - Ὑγρασία - Τουρισμός

Τὸ σπήλαιο ἐκτείνεται ἀπὸ ΒΑ πρὸς ΝΔ. Ἔχει μῆκος 21 μ. Εἶναι κατηφορικὸ μὲ διαφορὰ ὕψους ἀπὸ τὴν εἴσοδο 2,5 μ. Καταλαμβάνει ἔκταση 45 τ.μ.

Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπηλαίου τὴν ἡμέρα τῆς ἐξερεύνησής του ἦταν 18° Κελσίου, ἡ ὕγρασία του 70°.

Παρά τὸν πλούσιο στολισμὸ του, τὸ σπήλαιο, λόγω τοῦ μικροῦ μεγέθους του δὲν εἶναι τουριστικῶς ἐπιμεταλλεύσιμο.

RÉSUMÉ

Recherches spéléologiques à Apolpaina et Aghios Ioannis de Leucade

Par Me Anne Petrochilos

Compte - rendu de l'exploration des grottes Hirotrypa, Asvotrypa où Sklyfa Trypa, Stavrou Aghiou Ioanni, Stavrainas Aghiou Ioannou. La première de ces grottes (Hirotrypa) se trouve à proximité du village Apolpaina. Elle est connue dès la dernière guerre ayant servi ce refuge aux habitants. Elle est composée de quatre salles d'une longueur totale de 36 m. et de couloirs de 60 m. Espace 300 m². On y a fait il y 30 ans, de découvertes archéologiques. La seconde grotte —Asvotrypa— est connue dès la haute antiquité ayant service comme lieu de culte, peut - être des Nymphes. Elle se trouve près du village Frynion. On y a découvert de statuettes de dieux en 1953. La longueur total de la grotte est de 26 m. et la superficie de 114 m². La grotte Stavrou se trouve près de la baie de Aghios Ioannis et à une distance de 5 klm. de Lefcada. Elle se compose de trois galeries d'une longueur totale de 24 m. appr. La quatrième grotte de Stavrainas se trouve à proximité de la précédente. Elle se compose de deux salles se joignant par de tunnels. Riche en stalactites elle à une longueur totale de 21 m. et une superficie de 45 m².

RÉSUMÉ

Grotte de Katochi - Missolonghi

par J. Ioannou

Cette grotte découverte par hasard près du village Katochi a 23 klm. de Missolonghi a été malheureusement obstruée en sa plus grande partie par le propriétaire de la carrière se trouvant à proximité. Il n'en restent en ce moment que deux salles d'une longueur totale de 27 m., tandis que le reste de la grotte, qui éventuellement se prolonge en longueur dans la montagne est obstruée.